

HA DIEN KATNO POR BAN IOH KHEIT IA U TIT?

- Hadien 4-5 sngi ba lah dep loit ia ka plastik u soh ba nyngkong u mih
- U sei soh haduh 1 bnai lynter bad lah ban kheit man ka 5 sngi
- Ioh kumba 800-900 gm u tit ba dang dep kheit ha man la ka 1kilo u skum kba ba rkhiang
- Hadien 1 bnai ka jingmih ka lah sdang duna, kumta ym ioh nong shuh ban buh palat ka 2 bnai
- Ia u skum ba lah dep pyndomkam lah ban pynlong sboh

KUMNO KA RUKOM KHEIT IA U TIT?

1. Khyrwait bad phut ia u tit haka por ba kheit, khlem da pynthut ia u skum kba
2. Wat pyndonkam da ka tari
3. Buh ia u tit ba dang dep kheit ha ki plastik ba don thliew

KUMNO BAN IADA NA KI KHIANG BAD KI JINGPANG HA U TIT OYSTER?

- Ker da ki pyrda lane da ki jar ba rit thliew ha ki jingkhang iit bad ha ki jingkhang bah khnang ban iada na ki skain tit
- Lada iohi ba don ki kynja sohpailen ba iong lane ba jyrngam weng noh shi syndon bad bret noh sha jngai

Symbai tit (spawn)

Shet ia u skum kba

Thep ia u symbai

Symbai ba lah pur

Ki symbai ba lah dep pynkhreh

U tit ba lah mih

Ki longkmie ba rep tit

Ki training rep tit

KI JINGKYLLI BA IADEI BAD KA REP TIT OYSTER

(FAQ ON OYSTER MUSHROOM CULTIVATION)

La pynbit pynbiang da I Smt. R. W. Rangad
Subject Matter Specialist (Plant Protection)
KVK, Jaintia Hills

La pynmih bad pynsaphriang da :-

U Programme Coordinator ka
Krishi Vigyan Kendra(KVK),
Jaintia Hills
Directorate Of Agriculture

U EI U TIT OYSTER?

U tit oyster u dei u wei na ki jait tit ba lah ban thung ha iing .U long rong lieh bad u don ruh ia ki protein, vitamin, bad ki kynja dawai (medicinal properties) ba lah ban tei ia ka met.

KUMNO U PHER NA KIWEI PAT KI JAIT TIT?

U ne u jait tit u long uba suk bha ban rep ha iing haba ia nujor bad kiwei pat ki jait tit. Ki jingdonkam haba rep ia une u jait tit ki long kiba suk ban ioh bad ba tat. U long ruh u tit uba suk ban thad rkhiang khnang ban ioh shallan shabar

HATO KI NONGREP KI MYNTOI BAN REP IA U NE U JAIT TIT HA JAINTIA HILLS?

Bun hi ki nongrep ha Jaintia Hills ki rep ia u kba, kumta ban lait sep ei u skum kba ngi lah ban jed ia ka rep tit khnang ban kham bun ka jingmih. Ka jinglong jingman jong ka mariang ruh ka ai lad ban rep ia une u jait tit ha Jaintia Hills .

KATNO KA JINGSHIT JINGKHRIAT (temperature) BA DONKAM UNE U JAIT TIT?

21- 28 *(degree centigrade)

KATNO KA JINGSNGEM (humidity) BA DONKAM UNE U JAIT TIT?

80-85 na ka 100

KA SAMOI AIU BAN THUNG?

March – October (sha ri lum)

November- March (sha ri them)

Ka bam 45 -60 sngi naduh ka por thung haduh ka por ban ioh kheit ia u tit

KANO KA RUKOM THUNG KABA SUK?

Ki kham thung paibah ha ki plastik

KIEI KI TIAR KIBA DONKAM HABA NGI THUNG IA UNE U JAIT TIT?

1. Ka tiar ka ban shain rit ia u skum kba (kaba pyndonkam da ka kti lane da ka ding electrik)
2. Ka plastic (60X45) cm
3. U skum kba (1 kilo lane 1 kilo shiteng na ka bynta shi plastik)
4. Ki symbai tit(la khot ruh u spawn)- kumba 100- 150 gm na ka bynta shi plastik
5. U pin lane u thyrnia ban pynpei thliew ia ka plastik
6. U khiew ban shet um
7. Ka muna / borni khaw
8. U ksai plastik
9. Ka borti plastik
- 10. Ka dawai dettol**

KUMNO KA RUKOM BAN PYNKHREH IA U SKUM KBA?

1. Pyndonkam da u skum kba uba dang dep ot, u ba stem bad u wa lait na ki jingthoh bria
2. Shain ia u skum kba kumba 1 inch ka jingjrong
3. Buh ia u skum u ba lah dep shain ha ka muna/borni
4. Pdem ia ka muna/borni hapoh u khiew ba la don um thnam (80-100)degree centigrade ka jing khluit) kumba shi kynta
5. Ka daw ba ngi pdem ia u skum hapoh ka um thnam ka long ban pyniap ia ki khniang bad ki jingpang ba lah ban don ha u skum
6. Hadien shi kynta ba lah dep pdem um thnam sei noh ia u skum na ka muna bad sa thad ha ka madan dewbilat lane ha ka plastik ba la dep pynkhuid da ka dettol khnang ban jer ka um
7. Hadien katto katne por thep ia u skum ba dang sngem ha ki plastik

KUMNO BAN THUNG IA U SYMBAI TIT HA U SKUM KBA BA LA DEP PYNKHREH?

1. Donkam ban sait bha ia ki kti shuwa ban ktah ia ki symbai tit
2. Ia u symbai tit lah ban shu khleh ryngkat lang bad u skum kba lane lah ban shu buh syrtap pa syrtap ha ki plastik
3. Pyllait ia u symbai ha ka borti plastic ba rkhiang bad pynpra ia u
4. Thep ia u skum kba ha trai jong ka plastic bad sa pynbud da u symbai tit halor u skum kba bad sa pynbud da u skum kba biang dep nangta da u symbai tit. Leh ia kane haduh ba la dap ka plastik bad sa teh da u ksai plastic.
5. Woh da ki kynja hook nalor u ksai ban suk haba wah ia kane ka plastic ha ka iing / kamra ba thung tit
6. Pynpei thliew da u kynja pin ha ka plastik khnang ban ioh lyer u symbai shapoh
7. Wat pat ai um ha ka plastik haduh 10 sngi ei ei khnang ban ai lad ban pur shuwa u symbai shapoh
8. Buh ia kine ki plastik ha ka iing ba la dep shna kyrpang da u skum kba bad ba lah dep sbor da ka khydew lane ha ki kamra ba ym ioh lad ki kjat sngi ban rung. Lah ban shu ker da ki pyrda ha ki jingkhang iit lada buh hapoh iing. Ia ka iing ba la thmu ban thung tit ym dei ban ia rung ia mih than. Ka dei ban long ka karma kaba khuid ba suba.

KUMNO KA RUKOM PYNPDEM IA U SYMBAI?

1. Ka bam 10-15 sngi ban pdem i ia u symbai tit ba lah dep thung
2. Ha ka por ba pdem lah ban iohi ia ki kynja ksai ba lieh ba lah sdang ban mih bad ban suh thied bad kumta ki pur ha u skum kba baroh sawdong
3. Pynneh ia ka jingsngem ha ki kamra ba pdem ia u tit da kaba wah da ki muna khaw ba sngem
4. Pyllait lyer ia ka kamra teng teng khnang ban ai lad ban sei soh u tit